

Üniversitelere ve bunlara bağlı müesseselere yapılacak bağışların Gelir ve Kurumlar vergileri matrahından düşülmesine dair kanun lâyihası ve Maliye, ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/218)

T. C.

Başvekâlet

23 . VI . 1958

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-747/2081

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Maliye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 14 . VI . 1958 tarihinde kararlaştırılan üniversitelere ve bunlara bağlı müesseselere yapılacak bağışların Gelir ve Kurumlar vergileri matrahından düşülmesine dair kanun lâyihasının, esbabı mucibesi ile birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MÜCİBE

Memleketin inkişafı ile mütenasibolarak yeni üniversiteler ve bunlara bağlı müesseseler kurulmakta veya mevcutları tevsi edilmektedir. Mevzu bahis müesseselerin kurulmasında ve inkişafında hayırsever birçok zengin vatandaşlarımız geniş maddi yardımlarda bulunmak arzusunu izhar etmektedirler. Nitekim Ankara Üniversitesi tarafından (Göz Bankası) tesisi mevzuunda girişilen hayırlı teşebbüs de vatandaşlarımız arasında büyük bir alâka ile karşılanmış, hayırsever zengin bir vatandaşımız bina inşaatı için bir milyon liranın fevkinde bir yardım yapmayı teklif etmiştir.

Ancak, 5421 ve 5422 sayılı Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarında (Âmme menfaatlerine yararlı cemiyetlere) makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımların muayyen miktarı aşmamak (Gelir Vergisinde yıllık gelirin % 5 i, Kurumlar Vergisinde 5 000 lirayı geçmemek kaydiyle kurum kazancının % 1 i) şartıyla gelirden ve kurum kazancından tenzili kabul edildiğinden, mükellefler, bu gibi yardımların mezkûr hadleri aşan kısımlarını Gelir ve Kurumlar Vergisi matrahlarından indirememektedirler.

Memleket ilim, irfan ve sağlığına geniş ölçüde hizmet eden üniversitelerimizle bunlara bağlı müesseselerin kuruluş ve inkişafı hususunda her türlü yardımı yapmak istiyen hamiyetli vatandaşlarımızın ticari ve meslekî kazançlarından ayırarak yapacakları yardım ve bağışların tamamını, bu kazançlarının sâfi miktarını tesbitte, masraf olarak indirmelerine imkân verilmesi muvafık mütalâa edilmiş ve bu maksatla ilişik kanun lâyihası hazırlanmış bulunmaktadır.

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye Encümeni
Esas No. 1/218
Karar No. 4

12 . XII . 1958

Yüksek Reisliğe

Üniversitelere ve bunlara bağlı müesseselere yapılacak bağışların Gelir ve Kurumlar vergileri matrahından düşülmesine dair olan kanun lâyihası; encümenimizde alâkalı vekâletler temsilcilerinin de huzurlarıyla tetkik ve müzakere edildi :

Lâyihamın esbabı mucibesinde de belirtildiği üzere üniversitelere veya üniversitelere bağlı olarak kurulmuş veya kurulacak müesseselere yapılacak bağışların Gelir ve Kurumlar Vergisi matrahından indirilmesi bu müesseselerin memleket maarifine ifa ettikleri hizmet bakımından yerinde görülmüş ve hayırlı hareketlerin en kutsisi olan bu yardımların vergi dışında bırakılması hakkaniyet esaslarına da uygun olacağı kanaatiyle lâyiha encümenimizce mevcudun ittifakiyle aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Maliye Encümeni

Reisi
Bursa
K. Yılmaz

Amasya
H. Koray

Çorum
C. Köstekçi
Kars
O. Yeltekin

Konya
H. Â. Keymen

Malatya

M. Z. Tulunay

Mazbata Muharriri
ve bu Mazbata Kâtibi
Bursa
M. Kayalar

Bursa
Y. Teksel
İmzada bulunamadı
Gümüşane
A. Karaman
Kırklareli
A. Sakman

Zonguldak

A. Akın

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/218
Karar No. 20

5 . I . 1958

Yüksek Reisliğe

Üniversitelere ve bunlara bağlı müesseselere yapılacak bağışların Gelir ve Kurumlar vergileri matrahından düşülmesine dair Maliye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 23 . VI . 1958 tarihli ve 71 - 747/2081 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası Maliye Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Maliye Vekâleti mümessili hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, esbabı mucibesinde de muvafassalan arz ve izah edildiği üzere memleket ilim, irfan ve sağlığına geniş ölçüde hizmet

eden üniversitelerimizle bunlara bağlı müesseselerin kuruluş ve inkişafı mevzuunda her türlü yardımı yapmak istiyen hamiyetli vatandaşlarımızın ticari ve meslekî kazançlarından ayırarak yapacakları yardım ve bağışların tamamını, miktarı ne olursa olsun masraf olarak indirmelerine imkân verilmesini temin maksadıyla hazırlanıp sevk edilmiş bulunmaktadır. Bu bağışlar net gelir miktarını tecavüz ettiği takdirde, bilânçonun bundan dolayı arz edileceği zararın ertesi yıl beyannamesine intikal edemeyeceği tabii mülâhaza edilmiştir.

Maliye Encümenince aynen kabul olunan lâyiha üzerinde encümenimizce cereyan eden mü-

zakerelerden sonra maddelerin müzakeresine geçilmiş ve ahiren kabul olunan Ege Üniversitesi kuruluşu hakkındaki 6595 sayılı Kanunun beşinci maddesinde münderiç bulunan ve mezkûr üniversiteye yapılacak her türlü bağış ve vasiyetlerin, vergi, resim ve harclardan muafiyeti ve aynı zamanda Gelir veya Kurumlar Vergisi mükellefleri tarafından yapılacak nakdî bağışların, yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden ve kurum kazançlarından indirileceği hakkındaki hüküm muvacehesinde bu istisnanın bütün üniversitelerimize ve bunlara bağlı müesseselere tegmili ve bu suretle tenazur temini maksadiyle birinci madde tadilen kabul edilmiştir.

1958 yılının nihayete ermesine az bir zaman kaldığı ve bu müddet zarfında lâyihanın kanuniyet iktisabedip edemeyeceği mülâhazasıyla bu kanun hükmünün 1958 yılına da sirayetini temin maksadiyle ikinci madde de tadilen kabul edilmiştir.

Yürürlük maddesi ile başlığı birinci madde ile kabul olunan hükümlere uygun olarak tadilen kabul olunan kanun lâyihası, Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reislige sunulur.

Reis	Reisvekili	Mazbata M.
Balıkesir	Muğla	İzmir
H. İmre	N. Özsan	B. Bilgin
Kâtip		
Diyarbakır	Adana	Ankara
M. H. Ünal	R. Tekeli	M. Akpınar

Ankara	Ankara	Artvin
İ. R. Aksal	O. Akşiroğlu	H. Çeltikçioğlu
Artvin	Burdur	Çorum
Y. Gümüsel	F. Çelikbaş	H. Bulgurlu
Çorum	Denizli	Diyarbakır
Y. Gürsel	A. R. Karaca	H. Turgut
Edirne	Elâzığ	Erzincan
M. Sorol	H. Müftügil	R. Bayındır
Eskişehir	Gaziantep	İsparta
M. Başkurt	E. Cenani	T. Tağlı
İstanbul	İstanbul	Kastamonu
M. Erdener	İ. Sevel	M. İslâmoğlu
	Kayseri	Kırşehir
	Resmî okulların inşaatına teşmiline taraftarım	F. Yalçın
	Ö. Kavuncu	

Kocaeli	Manisa	Maras
C. Tüzün	S. Mihçioğlu	K. Bayazıt
Maras	Nevşehir	Niğde
E. Soysal	N. Önder	R. Gürsoy
Ordu	Ordu	Rize
Muhalfim	A. Topaloğlu	İ. Akçal
A. H. Onat		
Rize	Siird	Siird
M. Önal	B. Erden	M. D. Süalp
Sinob	Trabzon	Yozgad
Ö. Özen	İ. Şener	T. Alpay

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Üniversitelere ve bunlara bağlı müesseselere yapılacak bağışların Gelir ve Kurumlar vergileri matrahından düşülmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Üniversitelerin ve üniversitelere bağlı olarak kurulmuş veya kurulacak müesseselerin tesis veya tevsiyelerine tahsis edilmek maksadiyle Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefleri tarafından üniversitelere veya müesseselerine yapılacak bağış ve yardımların tamamı, bu kimselerin, bağış ve yardımın yapıldığı yılın, yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerinden veya kurum kazançlarından indirilebilir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükmünü icraya Maliye Vekili memurdur.

14 . VI . 1958

Başvekil <i>A. Menderes</i>	Devlet Vekili <i>S. Ağaoğlu</i>
Devlet Vekili <i>E. Kalafat</i>	Devlet Vekili ve Çalışma V. V. <i>M. Kurbanoğlu</i>
Adliye Vekili <i>E. Budakoğlu</i>	Millî Müdafaa Vekili <i>E. Menderes</i>
Dahiliye Vekili <i>N. Gedik</i>	Hariciye Vekili <i>F. R. Zorlu</i>
Maliye Vekili <i>H. Polatkan</i>	Maarif Vekili <i>C. Yardımcı</i>
Nafia Vekili <i>T. İleri</i>	Ticaret Vekili <i>A. Aker</i>
Sıh. ve İç. Mua. Vekili <i>Dr. Lâtîfi Kırdar</i>	Güm. ve İnh. Vekili <i>H. Hüsman</i>
Ziraat Vekili <i>N. Ökmen</i>	Münakalât Vekili <i>F. Uçaner</i>
Çalışma Vekili	Sanayi Vekili
Bas. - Yay. ve Turz. Vekili ve Sanayi V. V. <i>S. Yırcalı</i>	İmar ve İskân Vekili <i>M. Berk</i>

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Üniversitelere ve bunlara bağlı müesseselere yapılacak bağışların vergi, resim ve harclardan muafiyetine ve Gelir ve Kurumlar vergileri matrahından düşülmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Üniversitelere ve bunlara bağlı olarak kurulmuş ve kurulacak müesseselere yapılacak her türlü bağış ve vasiyetler vergi, resim ve harclardan muaftır.

Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefleri tarafından birinci fıkra gereğince makbuz mukabilinde yapılacak nakdi bağışlar, yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden ve kurum kazançlarından indirilir.

MADDE 2 — Bu kanun 31 Aralık 1958 tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.